



'TĘCZOWA MATKA BOSKA KLUCZOWĄ SPRAWĄ O WOLNOŚĆ WYPOWIEDZI W POLSCIE W PRZYSZŁOŚCI

Poniższe sprawozdanie należy przypisać rzecznikowi Clooney Foundation for Justice. Dalsze pytania prosimy kierować na adres: media@cfj.org.

Trial Grade: D

Listopad 4 2021

OSKARŻENIE

Obraza religijnych uczuć

Oskarżenie sądowe dotyczące trzech kobiet, aktywistek praw dla LGBTQIA społeczności, sądzonych z tytułu "obrazy religijnych uczuć" było dyskryminacją i naruszeniem ich prawa do wolnej wypowiedzi TrialWatch Fairness Report zakomunikował dzisiaj. Oskarżenie zostało wniesione z tytułu paragrafu 196 Polskiego Kodeksu Prawa Kryminalnego i opierało się na fakcie, że aktywistki Elżbieta Podleśna, Anna Prus oraz Joanna Gzyra- Iskandar rozpowszechniały plakaty pokazujące Matkę Boską z tęczą aureolą.

ZARZUCANE ZACHOWANIE

Rzypowszechnianie plakatów pokazujących Matkę Boską z tęczą aureolą

Raport, współautorowany przez profesor Lisa Davis i American Bar Association Center for Human Rights, polecał sądowi niewinnienie oskarżonych i przestrzegał sąd apelacyjny o utrzymanie wyroku ich niewinności. Raport dalej podkreśla ważność protekcji niezawisłości systemu sądownictwa w Polsce, bez którego aktywiści tacy jak one będą nie tylko oskarżane ale i skazywane.

WERDYKT SADU

Uniewinnienie

Pomimo decyzji uniewinnienia oskarżyciel naruszył jawnie prawa pozwanych. Świadek oskarżenia porównał tęczą flagę do faszystowskiej swastyki, pokazując jasno że w tę sprawę był zaangażowany dyskryminacyjny impact oraz odwoływanie się do homolobby w dyskusji miało zamiar udowodnić rzekomą zniewagę dla katolików. Prokurator złożył apelacje od wyroku, sprawa apelacyjna jest przewidziana na dzień 10 listopada br. **Profesor Lisa Davis – TrialWatch ekspert tej sprawy stwierdziła: "iż pomimo uniewinnienia oskarżonych nie powinny one nigdy być sądzone w pierwszym rzędzie a także podstawa oskarżenia była dyskryminacją seksualnej orientacji i identyfikacji płci"**.

MONITOROWANY PRZEBIEG PROCESU

American Bar Association Center for Human Rights

Przebieg procesu, monitorowany przez ABA Center for Human Rights część Clooney Foundation for Justice TrialWach incjatywa rozważa tendencję tłumienia praw społeczności LGBTQIA w Polsce pod rządami Partii Prawo i Sprawiedliwość. Od roku 2019 lokalne władze starają się tworzyć "[LGBT wolne strefy](#)", nienawiść kriminalna przeciwko LGBTQIA społeczności [coraz bardziej wzrasta](#) a ci którzy protestują przeciwko LGBTQIA dyskryminacji, zmagają się z oskarżeniami sądowymi. Liczba spraw z paragrafu 196 o obrazie uczuć religijnych wzrosła prawie [trzykrotnie](#) pomiędzy latami 2016 i 2020. W tym samym czasie niezawisłość polskiego sądownictwa jest pod atakiem polskiej rządzącej partii. W odpowiedzi [na wzrastającą obawę o przepisy prawne w Polsce](#), Europejska Komisja rozpoczęła dyscyplinarny proces z paragrafu 7, Unii Europejskiej, rezultatem którego może być zawieszenie praw w członkostwie w Unii Europejskiej.

EXPERT EKSPERT RECENZENT

Profesor Lisa Davis

Te trzy aktywistki rozpowszechniały plakaty w odpowiedzi na zniewagi kościoła, który głosił że "LGBT", "identyfikacja płciowa" i "homodewiacje" są przestępstwem kryminalnym i grzechem. **"Byłam smuta i zła gdy to usłyszałam," powiedziała Prus do CFJ, "w rzeczywistości myśleliśmy przede wszystkim o młodych ludziach z LGBTQIA. Chcemy aby oni obudzili się rankiem zobaczyli tęczę i wiedzieli że nie są sami."**

Fairness Report znalazł, że sprawa została wniesiona na wokandy sądu z powodu zarzucanej działalności w obronie LGBTQIA społeczności, przykładowo akt oskarżenia jednoznacznie mówi że tęczowa aureola powinna być uznana jako obraźliwa ponieważ jest związana ze społecznością LGBTQIA. Dla kontrastu sąd prawidłowo uznał że nie jest obraźliwe szerzenie nawet dyskusyjnych obrazów w odniesieniu aby stymulować lub uczestniczyć w publicznej debacie nad specyficznym sensytywnie ważnym zagadnieniem.

Profesor Davis podsumowała, że decyzja sądu ustanowiła ważny precedens, który powinien być potwierdzony w czasie sprawy apelacyjnej i stosowany przez inne sądy. Ponadto ta sprawa ukazała jak ważne jest, że polskie sądownictwo pozostaje niezawisłe aby zwalczać dyskryminacyjne oskarżenia jak powyższe

TŁO SPRAWY

W kwietniu 2019 roku Podleśna, Prus i Gzyra- Iskander rozpowszechniały plakaty ukazujące Matkę Boską z tęczową aureolą w pobliżu kościoła Świętego Dominika w Płocku, miasto w centralnej Polsce. Tydzień wcześniej w czasie obchodów Wielkanocy kościół przedstawił swoje anty LGBTQIA sentymenty nazywając homoseksualizm i identyfikację płciową grzechem. Kilka tygodni później ksiądz z kościoła uskarżał się na plakaty, w następstwie czego policja przeszukała mieszkanie Podleśnej i zatrzymała ją na kilka godzin oraz zarekwirowano wiele jej elektronicznych urządzeń. Prus powiedziała do CFJ, iż ona i Gzyra- Iskander zgłosiły się na policję same po nalocie policji na mieszkanie Podleśnej.

Te trzy aktywistki były sądzone za naruszenie paragrafu 196 Polskiego Kodeksu Kryminalnego, który podaje, że ktokolwiek obraża uczucia religijne drugiej osoby, publicznie obrażając obiekt religijnej adoracji albo miejsce przeznaczone dla publicznych religijnych ceremonii podlega karze pieniężnej, zatrzymania w areszcie jak również ograniczenia wolności na okres do dwóch lat.

Ksiądz, który złożył doniesienie, Tadeusz Łepkowski uczestniczył w sprawie jako oskarżyciel posiłkowy razem prokuratorem z urzędu oraz szeroko znaną aktywistką anty LGBTQIA Kają Grodek, która była również oskarżycielem posiłkowym. W czasie rozprawy ich oświadczenia, włącznie z porównaniem tęczowej flagi do faszystowskiej swastyki, ukazały jawne dyskryminacyjne motywacje. Łepkowski oświadczył "za tymi kolorami na ulicach można widzieć obrzydliwą, potępioną zawartość" odnosząc się do przemarszów i pokazania współżycia dwóch mężczyzn jako zbrodzenia oraz ze tego typu orientacje powinny być prześladowane.

Sąd uniewinnił aktywistki znajdując że prokuratura nie przedstawiła wystarczających dowodów na rzekome zamiary zranienia uczuć religijnych, tak jak jest to wymagane w paragrafie 196. Dodatkowo sąd uznał, że na plakatach pozwanych nie było treści o nienawiści oraz nie nawoływały one do przemocy i nie zastraszały nikogo, zatem pozostawały w limicie legalnej protekcji wolnej wypowiedzi. Prokuratura złożyła odwołanie od decyzji sądu o uniewinnieniu pozwanych.

W Fairness Report professor Davis wypowiedziała się, że Polska powinna uchylić paragrafu 196 oraz inne prawnie funkcjonujące kryminalizujące ekspresje przeciwko solidarności z LGBTQIA społecznością, dalej przestrzega ona międzynarodowe społeczności aby kontynuowały opór przeciwko polskim zamiarom wycofania sądowniczej niezawisłości, włącznie z wprowadzeniem sankcji takich jak na przykład przewidzianych przez Unie Europejska z paragrafu 7 – mechanizmu dyscyplinarnego.

Po pełną prawną analizę przebiegu rozprawy oraz wyjaśnienie oceny którą zaproponowano dla procesu sądowego prosimy zobaczyć [Fairness Report](#).

NA TEMAT "TRIALWATCH" INCJATYWY "CLOONEY FOUNDATION FOR JUSTICE"



TrialWatch jest inicjatywą stworzoną przez Clooney Foundation for Justice. Jej zadaniem jest ujawnienie niesprawiedliwości, niesienia pomocy dla tych, którzy zostali niesłusznie oskarżeni oraz promowanie przestrzegania prawa na całym świecie. TrialWatch monitoruje ogólnosiwiatowo, sprawy kryminalne przeciwko tym, którzy są najbardziej bezbronni – włączając w to: dziennikarzy, protestujących, kobiety, osoby z LGBTQIA i mniejszości – broni praw niewinnie zatrzymanych osób. W przyszłości TrialWatch zamierza wykorzystać zgromadzone dane aby opublikować "Ranking Ogólnosiwiatowej Sprawiedliwości"(Global Justice Ranking) i ujawniając ocenę danego kraju posłużyć się nią do wspierania poparcia dla systematycznych zmian.